SPIONAJUL PARAPSIHOLOGIC

Ioan MAMULAŞ

Fizician în cadrul Institutului Naţional pentru Medicină Complementară şi Alternativă din Bucureşti; autor/coautor a peste 120 de lucrări ştiinţifice în domeniile: bioelectrografie, biofizica acupuncturii, biocibernetică, biotehnologie, parapsihologie, psihotronică; autor a peste 40 de articole apărute în diferite publicaţii pentru publicul larg; • autor/coautor a trei brevete de invenţii; autor/coautor al cărţilor: „Electronografia. Metode electrografice în biologie şi medicină" (Bucureşti, 1979), „Electrographic Imaging în Medicine and Biology" (Suffolk, 1983), „Electronographie – Elektrographische Methoden în der Biologie" (Heidelberg, 1983), „Fenomene parapsihologice" (Bucureşti, 1993; ediţia a II-a în 1999), „Dematerializarea parapsihologică. Invizibilitatea" (Bucureşti, 1994), „Psihokinezia" (Bucureşti, 1994; ediţia a II-a adăugită în 1999), „Parapsihologia şi timpul" (Bucureşti, 1995), „Dicţionar de parapsihologie" (Bucureşti, 1996);

Doctor of Science al The Open International University for Complementary Medicines (Colombo, Sri Lanka);

Membru de onoare al Electromedical Institute din New York;

Preşedinte al Societăţii Române de Bioelectricitate şi Bioradiaţii.

Dr. Ioan MAMULAŞ

Din timpuri străvechi şi până în prezent s-au acumulat/ se acumulează nenumărate relatări despre capacităţile psihice extraordinare ale anumitor persoane, capacităţi care, în aparenţă cel puţin, transcend spaţiul, timpul şi materia aşa cum sunt acestea percepute în mod obişnuit de fiinţele umane. Îndeobşte, se consideră că eforturile de studiere obiectivă şi sistematică a respectivelor capacităţi şi a fenomenologiei aferente au debutat în anul 1882 prin înfiinţarea la Londra, din iniţiativa unui grup de prestigioşi savanţi şi filosofi britanici, a unei asociaţii ştiinţifice intitulată The Society for Psychical Research. Începea astfel să se configureze un domeniu aparte de investigaţie ştiinţifică, „o nouă ştiinţă” pentru care, de-a lungul timpului, s-au propus şi utilizat diferite denumiri, mai mult sau mai puţin adecvate: cercetare parapsihică (psychical research), metapsihică, parapsihologie, psionică, psihotronici, psilogie, psihopraxie, paranormologie etc. Dintre ele, cea mai des întâlnite şi, implicit, cea mai cunoscute în

publicul larg este cea de „parapsihologie”. De altfel, tocmai sub această denumire „noua ştiinţă” a fost recunoscută ca atare, în anul 1969, de către American Association for the Advancement of Science – act considerat ca fiind „acreditarea” academică a parapsihologiei.

Fără a intra în consideraţii de ordin epistemologic legate de definirea parapsihologiei ca ştiintă, menţionăm doar că obiectul ei de studiu îl constituie acele fenomene/manifestări paranormale în care este implicat, direct sau indirect, psihicul uman (uneori şi cel animal), adică fenomene/manifestări mentale care ies din tiparele unor obişnuinţe de a percepe, de a gândi şi de a înţelege lumea în care trăim. (Folosirea termenului „paranormal” nu ar trebui să stârnească nedumeriri sau idiosincrazii dacă prin el înţelegem doar desemnarea unui „altfel de normal”.) În ceea ce priveşte taxonomia fenomenelor parapsihologice, diferenţierile dintre acestea au la bază, în general, ideea di fiinţa umană poate realiza contactul cu lumea înconjurătoare şi fără intermedierea simţurilor comune şi/sau a sistemului neuromuscular. Astfel, se disting, pe de o parte, percepţia extrasenzorială (abreviat ESP – după extrasensory perception), prin care se obţin informaţii pe căi diferite de cele ale organelor senzoriale, iar pe de alte parte, psihokinezia (abreviat PK – după psychokinesis), adică facultatea de a influenţa mediul fizic fără utilizarea directă a neuromotricităţii corporale. Cele două modalităţi de contact paranormal cu mediul pot fi reunite într-o unică denominaţie: aptitudini extrasenzorimotorii, pentru a le distinge de

interacţiunile de tip senzorimotorii considerate ca „normale”.

Dată fiind multitudinea varietăţilor de fenomene parapsihologice (sau fenomene psi, cum mai sunt botezate), fiecare din principalele genuri (ESP şi PK) se subdivid la rândul lor în tipuri specifice: fenomene precum telepatia, clarviziunea, precogniţia, retrocogniţia, psihometria, paradiagnoza, psihoscopia, radiestezia etc. Sunt forme de ESP, iar telekinezia, parakinezia, levitaţia, combustia spontană etc. Sunt de genul PK. Trebuie menţionat totuşi că fenomenologia parapsihologică este mult mai bogată şi mai greu de clasificat decât o sugerează divizarea între ESP şi PK. Parapsihologii mai studiază, de exemplu, trăirile de tip „ieşire extracorporală” (out-of-body experience), experienţele din preajma morţii (near-death experience) sau manifestările care sugerează reîncarnarea.

Încercările de utilizare în scopuri militare şi de culegere de informaţii a aptitudinilor şi manifestărilor de tip parapsihic au o istorie îndelungată. În cele ce urmează prezentăm doar unele exemple dintr-o serie ce poate fi mult augmentată.

În Biblie (Regi II, 6) se spune că profetul Elisei şi-a folosit abilităţile clarvăzătoare pentru a-l înştiinţa pe regele Israelului despre planurile de bătălie pe care regele Siriei le făcea împotriva lui. Informat despre capacităţile vizionare ale lui Elisei, regele sirian a trimis un detaşament pentru a-l captura; dar profetul, prin „puterile” cu care era înzestrat, i-a orbit şi derutat pe oştenii sirieni, astfel încât aceştia au putut fi capturai de israeliţi. Relatări similare (unele chiar mai spectaculare) sunt şi

cele referitoare la exodul din Egipt, invadarea Canaan-ului, cuceririle militare ale lui Saul, David şi Solomon. În acest context, nu este poate lipsit de semnificaţie faptul că serviciile de informaţii americane acordă atenţie învăţămintelor pentru activitatea de spionaj ce pot fi extrase din studierea Bibliei. De pildă, un articol apărut în 1978 în revista Studies în Intelligence (publicaţie a CIA) se intitulează sugestiv „A Bible Lesson on Spying”.

Cel mai timpuriu tratat militar, Arta războiului, scris în anul 500 î. H. De generalul chinez Sun Tzu, subliniază legătura directă dintre succesul în luptă şi dirijarea cu măiestrie a forţei/ energiei subtile denumită qi. Sun Tzu argumenta că bătăliile pot fi câştigate prin combinaţia dintre tacticile militare convenţionale şi direcţionarea precisă a qi-ului. Acesta străbate corpul războinicului şi poate fi folosit pentru a influenţa mintea inamicului, provocându-i reducerea (sau chiar anihilarea) capacităţii combative.

Eroina Franţei Jeanne d’Arc (1412 – 1431) şi-a urmat premoniţiile, „viziunile” şi „vocile interioare” pentru a conduce oştile ţării sale la victoriile asupra englezilor.

Lozen, „războinica apaşă”, prevedea prin mijloace parapsihice mişcările trupelor americane din timpul confruntărilor (ce au durat din 1869 până în 1880) cu luptătorii apaşi conduşi de Vitorio (fratele ei) şi, după moartea acestuia, de Geronimo. Stând cu mâinile întinse şi invocând divinitatea supremă a apaşilor, Lozen putea – pe baza senzaţiilor pe care le

avea în braţe – să spună cu precizie unde se aflau inamicii tribului său şi care era numărul lor.

În numărul din februarie 1916 (deci în timpul primului război mondial) al revistei franceze Annales des Sciences Psychiques s-a publicat o notă intitulată „S-ar putea utiliza fenomenele parapsihice în război?” În respectiva notă se menţiona că , în timpul unei conferinţe ţinute la Société Universelle d’Études Psychiques din Paris, dr. L. Bardonnet susţinuse di „facultăţile de «viziune la distanţă» prezentate de unii subiecţi ar putea fi folosite pentru descoperirea amplasamentului trupelor, fortificaţiilor, bateriilor inamice etc”. Un anume colonel Frater a propus înfiinţarea unei comisii care să pună în aplicare această propunere. Formată câteva zile mai târziu, comisia îşi propunea nişte prime experienţe care „să se limiteze la a constata dacă subiecţii sunt capabili să descrie, cu o frecvenţă şi o uniformitate suficient de bune, locuri şi scene îndepărtate. Aceasta ar servi cel puţin la studiul fenomenelor de «viziune supranormală la distanţă». În notă se mai afirma că experienţele începuseră deja, printre subiecţi aflându-se o” clarvăzătoare” pe nume Camille Hoffman.

Tot în Franţa, celebrul savant francez Charles Richet (laureat al premiului Nobel pentru medicină) lansa, în anul 1917, în periodicul Bulletin des armées, un apel pentru comunicarea cazurilor de telepatie spontană. Ca urmare, s-au primit 100 de răspunsuri, dintre care 30 au fost considerate interesante iar 8

foarte remarcabile.

În iunie 1919, într-o acţiune împotriva trupelor maghiare, militari cehi au fost puşi în stare hipnotică şi li s-a cerut să „scaneze” teritoriul pentru a depista poziţiile şi forţele inamicului. Într-un fel de „manual psi” pentru forţele armate cehoslovace (intitulat „Clarviziunea, hipnoza şi vindecarea magnetică în serviciul militar” şi apărut în 1925), autorul, Karl Hejbalik, afirma că informaţiile obţinute prin aceste mijloace neobişnuite s-au dovedit întotdeauna corecte atunci când, ulterior, au fost verificate pe di normale. Mulţi ani mai târziu, dr. Z. Rejdak, renumit specialist ceh în psihotronică, a intervievat persoane implicate în „manevrele psi” ale cehilor din 1919.} Într-o lucrare publicată în 1979, arăta că aceste persoane au confirmat relatările lui K. Hejbalik „în toate amănuntele”.

Autorul britanic J. Mishlove susţine într-una din cărţile sale („The Roots of Consciousness”, London, 1975) că abilităţile parapsihice pe care le-ar fi avut Hitler, îndeosebi clarviziunea şi viziunile precognitive, au fost implicate în multe din succesele militare ale Germaniei în prima parte a celui de Al Doilea Război Mondial. Mai apoi însă, „beţia puterii” şi consumul de droguri „i-au otrăvit mintea lui Hitler într-o asemenea măsură încât a urmat orbeşte instrucţiunile primite prin viziuni, ceea ce l-a condus la erori strategice dezastruoase”. Iar „serviciile secrete britanice şi americane au folosit astrologi şi clarvăzători pentru a anticipa sfatul ocult de dat lui Hitler şi forţelor sale”.

La rândul lui, publicistul american C. L. Linedecker afirmă

(în volumul intitulat „The Psychic Spy”, New York, 1976) că , în timpul celui de Al Doilea Război Mondial, aceleaşi servicii britanice şi americane au recurs la folosirea unui grup de practicanţi ai „ieşirilor extrakorporale” pentru a cerceta puncte cheie din teritoriul inamic.

Lordul Hugh Dowding, comandantul forţelor aeriene britanice în confruntarea cu Germania nazistă, nu a fost nici el indiferent la utilizările militare ale fenomenelor parapsihologice. ”Documente secrete dezvăluite de armata britanică – notează J. Mishlove în cartea menţionată anterior – relevă că soţia lui Dowding era o extrasenzitivă. Folosind metode cunoscute astăzi printre cercetătorii psi ca «remote viewing», ea „era capabilă să detecteze baze aeriene inamice pe care armata nu le descoperise prin supraveghere convenţională”.

Alt mare comandant al Aliaţilor în ultimul război mondial, generalul american George S. Patton, era renumit ca posedând capacităţi parapsihice. Generalul Omar N. Bradley, în subordinea căruia se afla Patton, a confirmat în memoriile sale abilităţile clarvăzătoare şi precognitive ale acestuia, referindu-se la ele ca la un „al şaselea simţ”. Bradley detaliază un exemplu: după traversarea cu trei divizii a râului Moselle lângă Coblenz şi deplasându-se spre sud, Patton şi-a stopat brusc înaintarea şi şi-a regrupat forţele aparent fără motiv. Întrebat de subordonai despre această stranie comportare, Bradley şi-a exprimat convingerea că Patton „simţise” ceva „ce nu era relevat de informaţiile deţinute la acel moment” şi care justifica acţiunile

lui. În ziua următoare, forţele conduse de Patton au fost lovite de un puternic şi neaşteptat contraatac al germanilor, căruia generalul i-a putut face faţă cu succes numai pentru că mai devreme se oprise pentru regrupare.

Într-o incitantă lucrare având titlul „Teleportation Physics Study” (Air Force Research Lab. Special Report, Edwards Air Force Base, August 2004), cercetătorul Eric W. Davis consemnează: ”primele programe de cercetare-dezvoltare ale serviciilor secrete militare americane privind fenomenele psi, PK şi controlul minţii au fost conduse de H. K. (Andrija) Puharich în vreme ce îşi efectua serviciul militar în cadrul lui Army Chemical and Biological Warfare Center de la Fort Detrick, Maryland, în anii 1940 – 1950. Puharich era interesat de clarviziune şi PK şi se complăcea în elaborarea de teorii asupra îmbunătăţirii pe di electronice şi farmaceutice a capacităţilor parapsihice. Pe când se afla în armată, Puharich a luat parte la o serie de experimente parapsihologice şi a ţinut conferinţe despre «războiul mental» în faţa unor grupuri din armată, forţele aeriene şi marină. El era un expert recunoscut în hipnotism şi microelectronică „. După cum se relata într-un articol din The Washington Post, din 7 august 1977, dr. Andrija Puharich (devenit ulterior un reputat parapsiholog” civil”) a conferenţiat în 1952 la Pentagon despre posibila utilizare a percepţiei extrasenzoriale în operaţiunile de război psihologic.

Un memorandum CIA, datat 7 ianuarie 1952, declasificat în 1981 şi publicat de sovietologul şi parapsihologul Martin Ebon în

cartea sa intitulată „Psychic Warfare: Threat or Illusion” (New York, 1983), se refera la un proiect pe două direcţii desemnat să examineze potenţialul de utilizare a ESP pentru „problemele practice ale spionajului”. Autorul memorandumului avea în vedere un program pe cel puţin trei ani şi estima costurile pentru primul an. Programul ar fi avut în vedere fiabilitatea şi reproductibilitatea rezultatelor obţinute de „indivizii excepţional dotai”, precum şi folosirea datelor ESP „împrăştiate” prin metode de „concentrare statistică”. Toate elementele care ar permite identificarea persoanelor şi departamentelor sunt şterse în documentul declasificat. Nu există indicii dacă programul a fost realmente aprobat şi realizat; nu este clar dacă textul era un memorandum între două agenţii oficiale, sau dacă era adresat unui oficial CIA de către un cercetător, din afara agenţiei, ce lucra sub un contract cu aceasta. Reproducem aproape integral textul memorandumului deoarece el conţine elemente de metodică care sunt valabile şi în prezent:

”Dacă, aşa cum ne apare acum ca stabilit dincolo de dubii, există la unele persoane o anumită capacitate de percepţie extrasenzorială (ESP), acest fapt, precum şi dezvoltările corespunzătoare decurgând din el, ar putea avea semnificaţie pentru spionajul profesionist. Cercetarea problemelor percepţiei extrasenzoriale s-a aflat în mâinile unor foarte puţini cercetători şi nu a fost direcţionată în scopul avut în vedere aici, şi nici spre vreo altă aplicare practică. Totuşi, având stabilite anumite fapte fundamentale, după lungi eforturi răbdătoare şi mai multă

rezistenţă decât sprijin, pare acum că suntem gata să luăm în considerare aplicaţia practică ca o problemă de cercetare în sine.

Există două direcţii principale de cercetare care au promisiuni specifice şi necesită o dezvoltare suplimentara în vederea aplicării la programul de spionaj. Cele două direcţii nu constituie tot ceea ce s-ar putea face pentru a contribui la acest rezultat; toate lucrurile care adaugă ceva la înţelegerea de către noi a ceea ce se produce în ESP sunt probabil de folos în problemele de utilizare şi control. Prin urmare, proiectul finanţat de Rockefeller, recent început, privind găsirea corelatelor de personalitate ale ESP şi prospecţiile în chestiunea ESP la animale, ca şi alte linii majore de cercetare sunt bine venite.

Cele două proiecte speciale care s-ar cuveni a fi lansate în interesul programului în discuţie constau în, mai întâi, cercetarea şi dezvoltarea indivizilor excepţional dotai care pot aproxima succesul perfect în teste de performanţă ESP, şi, în al doilea rând, concentrarea statistică a performanţelor ESP, astfel încât să permită în cele din urmă o fiabilitate şi aplicabilitate perfectă.

Avem ceva precis de făcut în fiecare caz, şi, având aceasta în minte, suntem înclinai să facem un efort serios pentru a împinge cercetarea în direcţia aplicării fiabile la problema practică a spionajului.

Mai întâi, câte ceva despre «subiectul special». De-a lungul anilor, într-un număr de ocazii, mai mulţi cercetători diferiţi au obţinut, în condiţii de control excelent, uimitoare lungi serii de succese neîntrerupte de la unii subiecţi în testele ESP. Condiţiile

respective nu permit alternativă. Cel puţin una dintre ele s-a produs cu cărţile ţintă şi experimentatorul într-o clădire şi subiectul la câteva sute de yarzi depărtare în altă clădire.

Datorită naturii eluzive, inconştiente, a abilităţii ESP, aceiaşi subiecţi nu au putut repeta satisfăcător rezultatele şi, de-a lungul anilor de investigare în condiţiile limitărilor extreme cu care această activitate a trebuit făcută, nu a fost posibil să se rezolve problema depăşirii acestei dificultăţi şi aducerea capacităţi ESP sub un control sigur. Am aflat recent de două persoane despre care s-a relatat că sunt capabile să-şi menţină rata de succes aproape continuu pe intervale de timp mult mai lungi. Aceste investigaţii s-au efectuat în laboratoare ştiinţifice, iar din rapoartele pe care le deinem nu avem niciun motiv să punem la îndoială credibilitatea lor. Noi nu am putut să aducem aceşti subiecţi la noi sau să ne extindem investigaţia la laboratoarele respective. Pare ca şi cum în aceste două cazuri a fost rezolvată problema obţinerii şi menţinerii controlului asupra funcţiei ESP. Dacă este aşa, restul drumului către aplicarea practică ne pare a fi o chestiune de inginerie fără dificultăţi insurmontabile. Chiar dacă este ceva greşit într-unul din cazuri sau în ambele, credem că acest control mai extins poate deveni real în cele din urmă, şi avem în minte mai multe direcţii de cercetare desemnate pentru a încerca realizarea lui.

Nu voi stărui asupra dezvoltărilor practice şi tehnologice care ar fi de urmat pentru a aduce o capacitate de obţinere a informaţiilor, ca aceea demonstrată în aceste teste cu cărţi, într-o

situaţie practică. Se va vedea că dacă un subiect, în condiţii de testare controlată, poate identifica ordinea cărţilor dintr-un pachet aflat la câteva sute de yarzi depărtare în altă clădire, sau poate «identifica» gândurile unei alte persoane de la o distanţă de mai multe sute de mile, atunci adaptarea la cerinţele practice pentru obţinerea de informaţii secrete nu ar ridica dificultăţi serioase.

Cealaltă direcţie pe care ar trebui concentrată cercetarea este, credem noi, aceea a dezvoltării modalităţilor de utilizare a procentajelor mici de succes astfel încât să se poate face o evaluare demnă de încredere. Explorând avantajele acestui instrument de aplicare, am ajuns destul de departe pentru a înţelege că este pe deplin posibil şi practic a folosi micile procentaje de succes, aflate peste expectanţa aleatoare, astfel încât să se concentreze uşoarele semnificaţii rezultate dintr-o serie de încercări până la punctul în care se poate obţine siguranţă în ce priveşte problema aplicativă avută în vedere. Cred că asupra acestui subiect aţi fost introdus destul de amănunţit de [numele persoanei sau al instituţiei şters – n.n.] astfel încât nu va fi necesar să trec în revistă dispozitivele şi procedurile existente prin care această concentrare a fiabilităţii este realizată.

Dacă ar fi să încercăm a împinge această cercetare, atât de departe şi atât de repede pe cât putem de bine s-o facem, în direcţia aplicării practice la problemele spionajului, aunci ar fi necesara o maximă precauţie în privinţa acoperirii acestei

sarcini. Aş dori ca nimeni de aici din [cuvânt sau cuvinte şterse – n.n.] să nu ştie despre ea, exceptând pe [două nume şterse – n.n.] şi pe mine însumi. Toi trei avem acreditare de securitate până la nivelul «Secret». Aş simţi poate nevoia de discuţii confidenţiale asupra subiectului cu [nume şters – n.n.]. (…)

Estimez o echipă de cercetare formată din cinci persoane care să lucreze iniţial la acest proiect. (…) Salariul total pentru aceste cinci persoane ar fi între 22500 şi 25000 de dolari. (…) Consider că 30000 de dolari ar fi cheltuiala pentru primul an".

Autorul memorandumului scria în continuare că s-ar angaja în proiect numai dacă exista asigurarea că acesta va dura cel puţin trei ani. În final solicita informaţii privitoare la experimentele din domeniu efectuate de sovietici şi invita la o discuţie despre cele făcute de nazişti.

Rabdomantul Verne Cameron îi uimeşte şi chiar înspăimântă, în timpul unei demonstraţii din 1959, pe reprezentanţii marinei militare americane, atunci când, doar cu ajutorul unui pendul radiestezic şi fără niciun fel de informaţii prealabile, indică pe hartă, cu precizie, poziţiile din acel moment ale submarinelor americane şi sovietice, inclusiv a singurului submarin atomic pe care îl aveau atunci SUA. După aceea, Cameron va fi ţinut sub o atentă supraveghere şi i se va interzice să părăsească Statele Unite. În perioada războiului din Vietnam, un alt rabdomant, Louis Matacia din Virginia a antrenat militari americani în folosirea tehnicilor de radiestezie (sau dowsing) pentru depistarea infrastructurii subterane a Vietcongului.

Într-un studiu intitulat „Parapsychology în Intelligence: A Personal Review and Conclusions” (publicat în Studies în Intelligence, Winter, 1977), inginerul Kenneth A. Kress, fost angajat al CIA, scrie că una din primele tentative de implicare efectivă a CIA în domeniul parapsihologiei s-a produs în 1961, atunci când şeful lui Office of Technical Service (pe atunci Technical Services Division) s-a arătat interesat de potenţialul informativ al percepţiei extrasenzoriale. Ca urmare, a fost contactat, sub auspiciile programului ULTRA, Stephen I. Abrams, directorul Laboratorului de Parapsihologie de la Universitatea din Oxford. Abrams a elaborat un raport de trecere în revistă a cercetărilor privind percepţia extrasenzorială, concluzionând că această facultate parapsihică a fost demonstrată, dar ea rămânea totuşi neexplicată şi incontrolabilă. „Raportul a fost citit cu interes – notează K. A. Kress – dar nu a produs consecinţe pentru încă o decad”.

Interesul CIA pentru parapsihologie a fost redeşteptat în anul 1972 de doi fizicieni, Russell Targ şi Harold E. Puthoff, de la Institutul de Cercetări din Stanford. După ce au prezentat reprezentanţilor lui Office of Strategic Intelligence datele pe care le aveau referitoare la cercetările sovieticilor din domeniul parapsihologiei, cei doi au reuşit să obţină sponsorizări din partea CIA pentru investigarea ESP. În experimentele lor, Puthoff şi Targ au folosit subiecţi dotai cu remarcabile abilităţi parapsihice, cum ar fi Ingo Swann, Un Geller şi Pat Price. Rezultatele, care confirmau existenţa fenomenelor ESP, au fost

prezentate ca rapoarte confidenţiale şi, partial, ca articole ori comunicări ştiinţifice. Dar în 1975, zguduită de scandalul Watergate, CIA renunţă la subvenţionarea cercetărilor respective ca fiind prea sensibile şi putând afecta credibilitatea agenţiei. Totuşi, în noiembrie 1976, directorul din acea vreme al CIA, George Bush, informat de faptul că Targ şi Puthoff fuseseră contactai de sovietici în legătură cu studiile lor parapsihologice, a cerut şi a primit un briefing privind implicarea agenţiei în investigaţiile parapsihice. Însă George Bush a părăsit CIA înainte de a avea o reacţie oficială.

Una din preocupările lui Puthoff şi Targ a fost aceea de a găsi un termen potrivit pentru fenomenele pe care le studiau, vechile denumiri precum „clarviziune”, „metagnomie”, „percepţie metapsihică” sau ESP fiind considerate de ei desuete şi încărcate de sensuri peiorative. După ce au folosit mai multe sintagme (ca: „transmisie de informaţii în condiţii de izolare senzorială”, „canal perceptual pentru transferul de informaţii pe distanţe kilometrice”, „tehnici de augmentare perceptivă”, „aptitudini perceptive la distanţă”, „percepţie la distanţă”), în cele din urmă au adoptat – după o sugestie a lui Ingo Swann – termenul de remote viewing (= „vizionare la distanţă”), prescurtat RV, care „a prins”.

Într-o formulare succintă, RV se defineşte ca fiind achiziţia, pe di pur mentale, de informaţii care sunt blocate pentru percepţia obişnuită din cauza distanţei, timpului sau diferitelor modalităţi de ecranare. La de Institutul de Cercetări din Stanford

au fost elaborate, dezvoltate şi aplicate două tipuri de RV:

- RV cu orientare exterioară. Protocolul era următorul: un prim experimentator alegea aleatoriu o destinaţie (o „ţintă”) situată într-un perimetru lărgit din jurul laboratorului. Având asupra sa o fotografie şi o hartă pentru orientare, el se deplasa la locul respectiv. În acest timp, un al doilea experimentator rămânea în laborator cu subiectul psi (remote viewer-ul, „vizionarul la distanţă”). Acesta din urmă trebuia să descrie – verbal, în scris, prin desene – locul unde se afla primul experimentator la momentul în care ajungea la destinaţie. Ulterior, se efectua o analiză statistică plecând de la clasamentele efectuate de evaluatori independenţi care comparau diferitele „ţinte” potenţiale cu descrierile obţinute de la subiectul psi.
- RV pe bază de coordonate (coordinate remote viewing, prescurtat CRV), în care „vizionarului la distanţă” i se prezintă doar coordonatele geografice (cifrate) ale unui anumit loc de pe mapamond şi i se cere să descrie ce „vede” acolo. Din materialele declasificate până în prezent, reiese că metoda CRV a fost cea mai des utilizată în scopuri operativ-informaţionale. Unul din succesele deosebite ale aplicării CRV (prezentat în articolul lui K. A. Kress citat mai sus) este cel din 1974, când Pat Price a „vizionat la distanţă” cu mare precizie o instalaţie sovietică secretă situată la marginea sudică a zonei de testări nucleare Semipalatinsk. Ulterior, Ingo Swann a perfecţionat CRV prin etapizarea controlată cu

filtre mentale a protocolului de descriere a „ţintei” (aşa-numitul RV controlat).

-

Începând cu anul 1977, programul de studiere şi utilizare informativă a RV se transfera la baza armatei americane din Fort Meade, Maryland. Preocupările Pentagonului privind folosirea manifestărilor parapsihice în scopuri militare şi de spionaj erau ceva mai vechi, fiind stârnite în special de îngrijorarea faţă de eventualul avans în domeniu deţinut de ţările din Pactul de la Varşovia. Asupra acestui aspect precum şi asupra programelor de spionaj parapsihologic ale armatei americane ne vom referi în articolul următor.

Primul submarin nuclear american, *Nautilus* (SSN-571), a fost lansat în 21 ianuarie 1954 de la baza navală Groton, Connecticutt, în prezenţa soţiei lui D. Eisenhower (preşedintele de atunci al SUA), cea care a spart de bordul navei tradiţionala sticlă de şampanie. Câţiva ani mai târziu, pe 23 iulie 1958, după ce US Navy a dat ordine pentru demararea unui program „top secret” codificat sub denumirea SUNSHINE, *Nautilus* a plecat din Pearl Harbour şi la 8 august 1958, navigând sub calota de gheaţă, a atins coordonatele Polului Nord. Voiajul fără escală al submarinului a durat până pe 7 august, când *Nautilus* a acostat în Islanda, iar ştirea trecerii pe sub gheţurile de la Polul Nord a apărut a doua zi pe prima pagină din *The New York Times.* În luna decembrie a anului următor, *Constellation* – un magazin

francez de mic tiraj – publica, sub semnătura savantului şi scriitorului Jacques Bergier (erou al Rezistenţei Franceze în al doilea război mondial), un articol intitulat „Transmiterea gândului, armă de război”, în care se afirma că se efectuaseră experimente telepatice pe *Nautilus* în timpul voiajului transpolar. Articolul a trecut practic neobservat, dar tema lui a fost reluată şi detaliată de mult mai cunoscuta publicaţie de ştiinţă popularizată *Science et Vie* (nr. 509, februarie 1960) într-un material cu titlul „Secretul lui *Nautilus”* – semnat de unul din redactorii revistei, Gérald Messadié – ce a stârnit multă vâlvă în presa occidentală. Conform celor scrise de G. Messadié (care declara că obţinuse informaţiile respective de la Jacques Bergier) şi de alţi jurnalişti francezi:

Un experiment de telepatie, desfăşurat în condiţii de control riguros – şi bazat pe aşa numitele „cărţi Zener” utilizate în studiile de percepţie extrasenzorială de la Universitatea Duke din Durham conduse de Joseph Banks Rhine (considerat de mulţi autori ca „părintele” parapsihologiei moderne) – ar fi debutat pe *Nautilus* la 25 iulie 1958 şi a durat 16 zile. Întrucât submarinul a atins Polul Nord pe 3 august, aceasta însemna că cea mai mare parte a experimentului fusese efectuată sub stratul de gheaţă arctic. Experimentul a constat în organizarea unui „dialog telepatic”, prin intermediul cărţilor Zener, între doi subiecţi antrenaţi, unul („emiţătorul”) aflat pe uscat la mare distanţă de submersibil, iar celălalt („receptorul”) la bordul lui *Nautilus.*

„Emiţătorul” de mesaje telepatice ar fi fost un student numit

„Smith”, de la Universitatea Duke, acolo unde îşi avea J. B. Rhine laboratorul de parapsihologie. Pe durata celor 16 zile de experimente, „Smith” se afla la Laboratoarele Westinghouse din Friendship, Maryland. „Receptorul” telepatic – un anume locotenent de marină „Jones” –, izolat într-o cabină a *Nautilus-ului,* îşi nota „impresiile vizuale” ale simbolurilor de pe cărţile Zener asupra cărora se focaliza „Smith” la anume momente din zi. Coordonatorul întregului experiment ar fi fost colonelul William H. Bowers, directorul Departamentului de Biologie al Air Force Research Institute.

Încercările de comunicare telepatică ar fi fost încununate de succes în proporţie de 75% (un scor cu mult peste cele înregistrate îndeobşte în testele „civile” de percepţie extrasenzorială).

Experimentul ar fi demonstrat posibilitatea transmiterii de informaţii pe cale telepatică prin apă de mare la mare adâncime, printr-un strat gros de gheaţă şi prin pereţii metalici ai unui submarin. În perspectivă, realizarea unui sistem fiabil de comunicare telepatică ar conferi celui care-l deine imense avantaje de ordin militar şi informativ.

Anterior experimentului în care fusese implicat submarinul *Nautilus,* preşedintele Eisenhower ar fi primit un raport de la Rand Corporation din Los Angeles, în care se recomanda efectuarea de teste telepatice în scopuri militare, în special pentru comunicarea telepatică cu submarine aflate sub gheaţa arctică, acolo unde altfel nu puteau fi contactate.

Răspunzând relatărilor din pred, oficiali ai US Navy au negat efectuarea experimentului cu pricina precum şi orice implicare a marinei americane în cercetarea posibilelor aplicaţii ale percepţiei extrasenzoriale.

La câteva luni după articolul lui G. Messadié din *Science et Vie,* povestea despre testele telepatice de la bordul lui *Nautilus* este reluată pe larg de Louis Pauwels şi Jacques Bergier în *best-seller-ul* „Dimineaţa magicienilor", amplificându-se astfel interesul publicului şi al presei vest-europene pentru acest subiect. Totuşi, în mod destul de ciudat, ediţia americană a cărţii nu a inclus şi episodul *Nautilus.*

În plină desfăşurare a războiului rece şi al cursei înarmărilor, cum ar fi reacţionat analiştii din structurile informative sovietice faţă de povestea cu *Nautilus?* — se întreba autorul britanic Vaughan Purvis într-una din drţile sale („The CIA and the Battle for Reality", London, 1997). Mai întâi, spune el, o parcurgere minuţioasă a publicaţiilor americane ar fi condus la remarca-rea unei note din *The New York Daily Herald* din 8 noiembrie 1958 în care se relata că Westinghouse Electric Co. – un contractor important al forţelor armate americane – începuse să studieze percepţia extrasenzorială folosind o aparatura special proiectată, informaţie reluată în *The Newsletter of the Parapsychology Foundation* din ianuarie/februarie 1959. În al doilea rând, analiza tehnicilor experimentale ce se afirma că fuseseră folosite pentru transmisiile telepatice (inclusiv utilizarea unui dispozitiv de amestecare randomizată a cărţilor Zener) ar fi

arătat că acestea erau, fără îndoială, cele dezvoltate de J. B. Rhine şi publicate în numeroase articole ştiinţifice din *The Journal of Parapsychology.* În al treilea rând, negarea de către US Navy a implicării în experimente telepatice era contrazisă de faptul că în unele note din lucrările sale, Rhine mulţumea pentru sponsorizările primite de la Office of Naval Research. În al patrulea rând, ar fi ieşit pregnant în evidenţă procentajul succesului obţinut în „experimentul *Nautilus".*

Desigur, discrepanţele constatate – negarea implicării marinei americane în experimente parapsihologice şi exagerarea rezultatelor – nu ar fi fost deloc derutante pentru un specialist sovietic în evaluarea informaţiilor, obişnuit cu negările guvernamentale şi cu raportările umflate de productivitate. Dificultatea de a accepta „povestea" nu depindea de detalii – care puteau fi greşeli de relatare – ci era centrată pe întrebarea cum o singura sursă putea furniza toate informaţiile prezentate de presa occidentală. Pe de o parte, o sursă apropiată de preşedintele Eisenhower nu şi-ar fi bătut capul cu detalii ale experimentului, iar pe de altă parte, o sursă de nivel mai scăzut legată de implementarea experimentului nu ar fi fost informată despre relaţiile prezidenţiale cu corporaţia Rand. Orice experiment ştiinţific realizat la bordul lui *Nautilus* ar fi fost clasificat automat ca „top secret"; totuşi, în „afacerea *Nautilus"* se făcea referire la o serie de nume de persoane şi de agenţii guvernamentale. În anii aceia, investigarea jurnalistică a programelor militare „top secret" era practic imposibilă atât în

SUA cât şi în URSS, astfel încât analiştii sovietici trebuie să se fi întrebat cum informaţia, compartimentată în mod normal, a putut fi amalgamată într-o singura surd, şi dacă nu cumva acest lucru s-a făcut în mod voit. În consecinţă, considera Vaughan Purvis, „afacerea *Nautilus"* prezenta caracteristicile unei operaţiuni de dezinformare pusă la cale de CIA, deoarece: a) povestea conţinea anumite informaţii verificabile privind proiectele clasificate, dar acestea erau deja disponibile în literatura deschisă, neînsemnate, depăşite sau altfel compromise; b) povestea era lansată într-o publicaţie de renume din afara Statelor Unite; e) mecanismul prin care agenţiile de ştiri străine obţineau povestea era imposibil de stabilit; d) configurarea elementelor poveştii sugerează modelul inducerii organizate în eroare folosit de serviciile secrete pentru a abate atenţia de la programele clasificate. Din această perspectivă, analiştii sovietici trebuie să fi suspectat că povestea cu tele-patia şi submarinul *Nautilius* era o încercare de a distrage atenţia de la modalităţile americane de detectare a submarinelor sovietice (amplasarea de centuri de hidrofoane în Atlanticul de Nord, noile echipamente de supraveghere electronică de la bordul avionului-spion U-2 sau obţinerea de date privind mişcările submarinelor militare sovietice de la informatorii de pe teritoriul URSS). „În ciuda evidentei slăbiciuni a poveştii *Nautilus* – conchide totuşi Vaughan Purvis -sovieticii au decis să o ia în serios. Numeroşii lor spioni din comunităţile ştiinţifice şi de informaţii i-au făcut poate să aibă bănuiala că povestea cu *Nautilus* avea o lungă, ciudată şi secretă

genealogie care atârna greu în tezele ei generale, chiar dacă povestea în speţă era falsă”.

Pentru Mare Hallet, autorul cărţii „Les Sciences parallèles ou la sagesse des fous” (Bruxelles, 1992), „afacerea *Nautilus”* a fost doar o farsă pusă la cale de celebrul oceano-log J. Y. Cousteau şi amicii săi (printre care se număra şi Jacques Bergier), iar Martin Ebon (în: „Pshychic Warfare: Threat or Illusion”, New York, 1983) ajunge la concluzia că totul nu a fost decât o invenţie literară (ingenioasă de altfel) a lui J. Bergier, făcută în scopul promovării concepţiei pe care o denumea „realism fantastic”.

Indiferent însă ce a fost „povestea telepatică” a *Nautilus-ului* (realitate în mai mare sau mai mică măsură, operaţiune de dezinformare/intoxicare, „balon de încercare” etc.), ea a fost crezută (sau a părut aşa) de unii oameni de ştiinţă sovietici. În URSS, cercetările pe teme parapsihologice dispăruseră aproape complet în mod oficial pe vremea lui Stalin, din cauza opoziţiei ideologice faţă de orice putea fi catalogat ca idealism, misticism sau superstiţie. Succesorul lui Stalin, Nikita Hruşciov, „întredeschisese uşa” după ce, în cursul unei vizite de stat în India din 1955, asistase la demonstraţiile uimitoare ale unor yoghini. Povestea cu *Nautilus* a oferit prilejul pentru unii cercetători sovietici (indiferent dacă în sinea lor o credeau sau nu) de a încerca oficializarea parapsihologiei şi obţinerea de fonduri pentru studiile lor în domeniu. În acest context, profesorul Leonid Vasiliev, şeful catedrei de fiziologie de la

Universitatea din Leningrad (azi Petersburg) afirma că descoperirea a ceea ce stă la baza fenomenelor de percepţie extrasenzorială va echivala cu descoperirea energiei atomice. De altfel, la începutul anilor 1960, L. Vasiliev conducea un laborator de parapsihologie bine dotat şi finanţat, unde îşi continua cercetările pe care le începuse, în condiţii de cvasi-clandestinitate, în perioada stalinistă.

Relativa deschidere (care nu a durat decât până prin 1970) a autorităţilor din URSS faţă de parapsihologie a atras atenţia diferitelor agenţii şi servicii de informaţii americane, acestea începând să culeagă date despre nivelul atins în domeniu de către sovietici. Nu puteau fi ignorate, de pildă, declaraţii precum acelea ale biologului Eduard Naumov care, într-o conferinţă ţinută la Moscova în 1968, anunţa că Marina Roşie reprodusese cu succes întregul experiment *Nautilus* pe un submarin propriu; mai mult, pretindea Naumov, cercetătorii militari sovietici elaboraseră şi foloseau o metodă de interceptare telepatică a comunicaţiilor de natura parapsihică dintre alte persoane.

Preocuparea comunităţii informative americane a atins cotele îngrijorării atunci când s-au coroborat informaţii relative la implicarea KGB-ului în cercetarea aplicativă parapsihologică. Astfel, într-un raport al Defense Intelligence Agency (DIA) din anul 1972, intitulat „Controlled Offensive Behavior – USSR”, se poate citi că : „Impulsul major de la baza elanului sovietic de a înhăma posibilele capacităţi de comunicare telepatică, telekinezie şi bionică provine din armata sovietidi şi de la KGB”. În

continuarea raportului sunt enumerate eventuale ameninţări de tip parapsihologic dinspre partea sovietică: „Mai devreme sau mai târziu, eforturile sovietice în domeniul cercetărilor Psi ar putea da posibilitate unora din următoarele acţiuni: (a) cunoaşterea conţinutului documentelor americane top secret, a manevrelor trupelor şi navelor noastre, precum şi a poziţiilor şi genului unităţilor noastre militare; (b) manipularea de la distanţă a gândurilor unor lideri-cheie militari şi civili din SUA; (c) provocarea de la distanţă a morţii subite a oricărei oficialităţi din SUA; (d) scoaterea din uz, de la distanţă, a echipamentelor militare americane de orice fel, inclusiv a vehiculelor spaţiale”.

Pentru discutarea factorilor care au determinat interesul serviciilor secrete americane faţă de parapsihologie sunt de avut în vedere următoarele elemente:

Acumularea de informaţii („la vedere” şi de la agenţi secreţi, emigranţi şi defectori) privind posibilul avans ştiinţific şi aplicativ din domeniu pe care l-ar avea Uniunea Sovietică şi alte ţări din lagărul socialist.

Modalităţile oferite de metodele parapsihologice (şi, foarte probabil, utilizate de sovietici) de control al minţii. De exemplu, în raportul DIA PT-1810-12-75 se afirma: „Continuându-şi cercetările de telepatie, sovieticii caută soluţii practice de reproducere şi consolidare a acestui fenomen, pentru a-l putea controla mai bine. Posibilitatea de a controla şi manipula conştiinţa umană trebuie considerată ţelul lor suprem”.

Necesitatea de a se obţine confirmarea că fenomenele

parapsihice (sau cel puţin o parte din ele) au un fundament real; dacă răspunsul era pozitiv (chiar minimal pozitiv), atunci era nevoie să se stabilească dacă aplicarea şi dezvoltarea formelor Psi prezintă a ameninţare (şi în ce fel) asupra securităţii şi intereselor SUA.

Dacă fenomenele Psi se dovedeau reale, atunci se impunea studierea şi perfectarea unor metode de folosire a capacităţilor parapsihice în scopuri militare şi de spionaj.

Necesitatea de a se realiza mijloace de apărare faţă de „agresiunile parapsihologice”.

La momentul actual, cele mai cunoscute proiecte pe care le-au desfăşurat agenţiile de informaţii americane în domeniul parapsihologiei sunt cele referitoare la utilizarea pentru spionaj a metodelor de „Remote Viewing” (= „vizionare la distanţă”, prescurtat RV; v. Articolul precedent), proiecte reunite în literatura de specialitate sub numele generic „programul STAR GATE”. Despre acest program există o bibliografie bogată (inclusiv site-uri pe Internet), din care menţionăm în scop ilustrativ doar câteva titluri:

J. Schnabel – „Remote Viewers: The Secret History of America’s Psychic Spies”, New York, 1998;

V. Victorian – „Mind Controllers”, London, 2000;

J. McMoneagle _ „The Star Gate Chronicles. Memoirs of a Psychic Spy”, Charlotesville, Virginia, 2003; I. Swann – „Remote Viewing – The Real Story”, http:www.biomindsuperpowers.com

La modul general, obiectivele programului STAR GATE au

fost următoarele:

1. Evaluarea programelor similare străine;
2. Efectuarea, prin intermediul unor instituţii de firme contractante, de cercetări ştiinţifice privind existenţa, cauzele şi caracteristicile fenomenelor de tip RV;
3. Evaluarea şi aplicarea diferitelor tehnici de RV ca „instrumente” de spionaj.

În fapt, cel de-al treilea obiectiv a fost urmărit cu preponderenţă, căci, aşa cum se exprima generalul R. Thompson (şef adjunct cu informaţiile al Statului Major al Armatei SUA în perioada 1977-1981 şi director adjunct al DIA între anii 1982 şi1984) referindu-se la fenomenele parapsihice: „Nu ştim să le explicăm, dar nu ne interesează atât de mult să explicăm, cât să determinăm dacă au vreo aplicaţie practică”.

Proiectul iniţial de cercetare, denumit SCANATE şi început în 1972, a fost finanţat de CIA şi s-a desfăşurat la Stanford Research Institute (SRI) din Menlo Park (v. Articolul precedent). Efortul s-a focalizat mai întâi asupra câtorva subiecţi dotai cu capacităţi parapsihice (Un Geller, Ingo Swann, Pat Price); într-o a doua etapă, indivizi care păreau să prezinte potenţial erau antrenai şi învăţaţi să-şi folosească „talentele parapsihice” pentru „războiul parapsihologic” (psychic warfare). Minimul de acurateţe cerut de „clienţi” (diferite agenţii guvernamentale americane) era, se spune, de 65%, iar proponenţii pretind că , în stadiile ultime de antrenament, acest nivel de acurateţe era deseori depăşit în mod consistent.

Proiectul GONDOLA WISH a reprezentat o încercare din 1977 a lui Army Assistant Chief of Staff for Intelligence, Systems Exploitation Detachment, de a evalua potenţialele aplicaţii adverse ale RV.

Pornind de la GONDOLA WISH, la mijlocul anului 1978 a fost demarat un proiect operaţional sub auspiciile lui Army Intelligence, denumit GRILL FLAME şi având sediul în clădirile 2560 şi 2561 de la baza din Fort Meade. În cadrul proiectului activau militari şi câţiva civili despre care se considera că posedau, în diferite grade, abilităţi parapsihice naturale. Programul de cercetare de la SRI a fost integrat în GRILL FLAME în prima parte a anului 1979; de menţionat că la SRI au fost efectuate sute de experimente RV până în 1986.

În anul 1983, proiectul a fost rebotezat INSCOM CENTER LANE. Ingo Swann şi Harold Puthoff au dezvoltat la SRI un set de instrucţiuni care, în mod teoretic, permitea oricui să fie antrenat pentru a furniza date corecte şi detaliate despre o „ţintă” RV. Această metodologie a fost utilizată pentru o gamă largă de ţinte operaţionale şi de antrenament.

Atunci când, în ultima parte a anului 1985, armata a sistat finanţarea, proiectul a fost rebotezat SUN STREAK şi transferat la DIA, în cadrul lui Scientific and Technical Intelligence Directorate. Sub auspiciile DIA, proiectul a tranziţionat în 1991 la Science International Corporation (SAIC), fiind redenumit STAR GATE şi trecut de la o calificare de tip „special acces program” la una de tip „limited dissemination”. În anul 1995 s-a anunţat, în

mod oficial, încetarea programului STAR GATE. În anii următori, ca urmare a aplicării legii privind libertatea de informare (FOIA), CIA a desecretizat şi a pus la dispoziţia publicului (în formate electronice) 11.985 de documente – totalizând 89.901 file – produse de programul STAR GATE.

Pe parcursul a peste două decenii, s-au cheltuit circa 20 de milioane de dolari pentru programul STAR GATE şi activităţile conexe, dintre care 11 milioane între mijlocul anilor 1980 şi primii ani 1990. Peste patruzeci de persoane au lucrat în cadrul programului, inclusiv 23 de „vizionari la distanţă”. În epoca de vârf de la mijlocul anilor 1980, au activat şapte „vizionari la distanţă” cu normă întreagă şi mai multe cadre pentru activităţi analitice şi de suport. Trei parapsihici erau disponibili la Fort Meade pentru CIA, din 1990 până în iulie 1995; parapsihicii respectivi erau disponibili, la cerere, şi pentru alte agenţii guvernamentale.

Participanţii care demonstraseră aparente abilităţi parapsihice au folosit cel puţin trei tehnici diferite la diverse momente:

„Coordinate Remote Viewing” (CRV) – tehnica originara dezvoltată la SRI, în care „vizionarilor” li se cerea să descrie ce „vedeau” la coordonate geografice specificate;

„Extended Remote Viewing” (ERV) – o metodă hibrid bazată pe relaxare/meditaţie;

„Written Remote Viewing” (WRV) – un hibrid între „channeling” şi scriere automată; introdusă în 1988, această

tehnică s-a dovedit controversată şi a fost privită de unii ca fiind mult mai puţin de încredere.

Până în 1995 au fost intreprinse mai multe sute de acţiuni de spionaj parapsihologic, care au implicat mii de sesiuni de RV. Succesele remarcabile erau considerate de către participanţi ca „rezultate de opt martini", deoarece datele obţinute prin RV erau atât de tulburătoare încât necesitau consumul a opt pahare cu martini pentru „refacere"… Unele din aceste rezultate vor fi prezentate în articolul următor.

Parapsihicul american Ingo Swann pretinde că termenul de „remote viewing" („viziune la distanţă"; prescurtat RV) – adoptat în cadrul programelor americane de spionaj parapsihologic reunite sub numele de cod STAR GATE – a fost creat pe 8 decembrie 1971 de el şi de dr. Janet Mitchell, dr. Karlis Osis şi dr. Gertrude Schmeidler de la *American Society for Psychical Research,* în vreme ce discutau despre experimentele de extracorporalitate (OBE: *Out-of-Body-Experience)* şi de clarviziune la mare distanţă ce-l aveau ca subiect pe însuşi Swann. Cert este faptul că prima menţionare scrisă a termenului RV se află într-un articol publicat în 1976 de Harold Puthoff şi Russell Targ în *Proceedings of Institute of Electrical and Electronics Engineers* (vol. 64, nr. 3): „Aşa cum a fost observat în laborator, fenomenul primar pare *să* acopere o gamă întreagă de experienţe subiective întâlnite sub diferite denumiri în literatura, precum autoscopie (în literatura medicală), exteriorizare sau

disociere (în literatura psihologică) sau proiecţie astrală (în literatura ocultistă). Am ales termenul de *remote viewing* ca pe unul descriptiv, neutru, liber de asocieri prealabile şi de prejudecăţi privitoare la mecanism". În literatura de specialitate sunt decelabile mai multe modalităţi de definire a „viziunii la distanţă", dar probabil că cea mai bună înţelegere a RV se poate obţine din definiţia dată de maiorul (ret.) Paul H. Smith (implicat activ în ultimele etape ale programului STAR GATE) pe site-ul www.irva.org/: *„Remote Viewing* este o facultate mentală care permite unui perceptor ("Vizionar la distanţă") să descrie sau să dea detalii despre o ţintă care nu este accesibilă simţurilor obişnuite din cauza distanţei, timpului sau ecranării. De exemplu, unui. Vizionar la distanţă' i se poate cere să descrie un loc, de pe cealaltă parte a globului pământesc, pe care nu l-a vizitat niciodată; sau, un. Vizionar la distanţă' poate descrie un eveniment petrecut cu mult timp în urmă (ori din viitor – n.n.), sau un obiect sigilat într-un container sau închis într-o camera; sau, încă, să descrie o persoană ori o activitate– toate acestea fără ca. Vizionarului' să i se spună ceva despre ţintă, nici chiar numele sau desemnarea".

Activităţile din cadrul programelor RV americane nu s-au limitat la cele de tip operativinformativ (deşi acestea au avut principala pondere), ci au inclus şi studierea corelatelor fiziologice şi neurofiziologice ale RV, căutarea unor modalităţi eficiente de depistare a persoanelor cu abilităţi extrasenzitive naturale, punerea la punct a metodelor şi tehnicilor de

antrenament pentru dobândirea/perfecţionarea capacităţilor de „vizionare la distanţă”.

În scopuri de evaluare a aptitudinilor personale de tip RV precum şi de antrenament, în diferitele faze ale programului STAR GATE s-au efectuat numeroase sesiuni RV în condiţii de laborator, conform unor protocoale tipice. O sesiune RV în laborator necesită cel puţin patru persoane: a) receptorul („vizionarul la distanţă”, *the remote viewer)* – persoana care îşi va descrie (verbal, în scris, prin schiţe şi desene) impresiile despre ţintă; b) monitorul – persoana care, „oarbă” faţă de ţintă, îl va asista pe receptor; e) asistentul – persoana care va selecta aleatoriu şi „în orb” o ţintă (fotografia unei clădiri sau a unei persoane, o pictură, coordonatele unui punct geografic etc.); d) analistul (sau judecătorul”) independent – care va evalua rezultatele sesiunii, fără a cunoaşte detaliile experimentale. Să presupunem că şedinţa RV este programată la ora 10.00; ea se va desfăşura după cum urmează:

Ora 10.00: receptorul şi monitorul sunt izolai într-o camera închid; receptorul are la dispoziţie coli de hârtie, creioane şi un casetofon pentru a-şi consemna impresiile; ora 10.05: asistentul selectează la întâmplare o ţintă dintr-un set predefinit de ţinte (de pildă, un set de fotografii); ora 10.10: sesiunea RV propriu-zisă începe. La acest punct, atât receptorul, cât şi monitorul sunt complet neştiutori faţă de alegerea ţintei; de aceea, monitorul este liber să-l încurajeze pe receptor în a-şi exprima, indiferent în ce modalitate, impresiile despre ţintă; ora 10.25: colectarea

datelor ia sfârşit. Datele sunt securizate, iar asistentului i se cere să furnizeze ţinta, ca *feedback;* ora 10.30: sesiunea RV se încheie după un *de-brief* complet al experimentului şi o comparare a datelor obţinute prin RV cu ţinta selectată.

Ulterior, datele sunt examinate de unul sau mai mulţi analişti independenţi şi se evaluează gradul de concordanţă dintre caracteristicile ţintei şi impresiile despre aceasta avute de „vizionarul la distanţă" în timpul sesiunii RV.

De-a lungul desfăşurării proiectelor din programul STAR GATE au fost concepute, dezvoltate şi aplicate mai multe metode RV: metoda RV cu legătură exterioara, metoda RV prin coordonate, metoda RV extind, metoda RV asociativă.

În metoda RV cu legătură exterioara *(Outbounder Remote Viewing),* o persoană *(outbounder-ul)* este prezentă fizic la locul ţintei şi „acţionează" ca un „far" sau ca o baliză" *(beacon)* pentru identificarea ţintei. Aceasta a fost una din primele metode RV utilizate în proiectul de la Stanford Research Institute (SRI) în scopuri de cercetare ştiinţifică (pentru atestarea fenomenului RV); se pare că nu a fost folosită curent în activităţi operative de culegere de informaţii.

Metoda RV prin coordonate (sau RV controlat) – *(Coordinate* sau *Controlled Remote Viewing,* prescurtat CRV) – a fost o metodă des întrebuinţată în mod operativ de „spionii psi" încadrai programului STAR GATE. Într-o fază iniţială, locurile-ţintă erau desemnate în termeni de coordonate geografice, iar într-o fază ulterioară printr-un cod de identificare nedescriptiv.

Metoda CRV este bazată pe ideea că , practic, oricine poate căpăta abilităţi de „vizionar la distanţă” dacă este instruit în mod adecvat să-şi extind parametrii perceptivi. În documentele STAR GATE se teoretizează că informaţiile obţinute prin RV sunt transmise de-a lungul unei „linii de semnal” pe care o detectează subconştientul *remote* viewer-ului. Scopul CRV este de a facilita transferul de informaţie din subconştientul „vizionarului la distanţă” peste pragul lui de conştienţă, astfel încât informaţia să-i pătrundă în conştient, unde este decodată într-o formă pe care o poate exprima inteligibil. *Remote* viewer-ii erau antrenai cum să controleze „zgomotul mintal” ce apărea în cursul şedinţelor rv. Pentru a se realiza acest proces, metoda CRV este structurată într-un set formal de stadii ce corespund unor niveluri progresiv mai adânci ale conştiinţei şi prin care „vizionarul” realizează un contact mai bun cu linia de semnal RV. Foarte succint, aceste stadii sunt:

Stadiul 1. Perceperea naturii primare, generale a ţintei, a ceea ce a fost denumit *major gestalt.* Exemple de *major gestalts* sunt: „pământ”, „structura”, „apă”, „eveniment” etc. „Vizionarul la distanţă” îşi exprimă impresiile prin ideograme.

Stadiul 2. Percepţii senzoriale bazale: sunete, gusturi, mirosuri, texturi, impresii de cald/ rece, fluxuri energetice etc. De la locul unde este amplasată ţinta. „Semnalele” din acest stadiu sunt esentialmente de natura nonvizuală.

Stadiul 3. Perceperea proprietăţilor dimensionale ale ţintei (înălţime, lungime, lăţime, adâncime, angularitate, curbura)

precum şi a unor aspecte legate de mişcare/mobilitate. Exprimarea prin schiţe a acestor impresii ale *remote* viewer-ului este un aspect important al stadiului 3, relevând un „contact” crescând cu ţinta.

Stadiul 4. Perceperea unui complex de informaţii calitativ – analitice şi chiar abstracte despre ţintă. În acest stadiu este percepută, de pildă, natura specifică a ţintei: militară, religioasă, tehnologică, educaţională etc. De asemenea, sunt semnalai factori de apartenenţă ideologică/culturală, indicatori funcţionali (prezenţa unor generatoare de putere, activităţi de cercetare militară, producţie de armament biologic s.a.). Stadiul 4 este punctul în care „vizionarul la distanţă” începe *să* devină operaţional.

Stadiul 5. „Interogarea” liniei de semnal RV. Permite ca detaliile despre ţintă să fie mai bine explorate şi diminuează „zgomotul mental”.

Stadiul 6. Folosind diferite materiale (cartoane, clei, sârme, lut, plastilină etc.), „vizionarul la distanţă” întocmeşte schiţe mai elaborate, tridimensionale (chiar sculpturale) ale ţintei, pe măsură ce pe linia de semnal RV creşte fluxul de informaţii. Totuşi, din cauza faptului că s-a constatat o amplificare a „zgomotului mental” (din pricina activităţii kinestezice pe care o implică) acest stadiu a fost rareori folosit în acţiunile operative.

Un exemplu reuşit de aplicare a metodei CRV la SRI – avându-l ca „vizionar la distanţă” pe Ingo Swann – este redat de J. Schnabel în cartea sa „Remote Viewers: The Secret History of

America’s Psychic Spies” (New York, 1998):

„La sfârşitul lunii iulie a anului 1973, Richard Kennett (pseudonimul unui analist al CIA -n.n.) i-a telefonat lui Hal Puthoff dându-i coordonatele geografice 49°20’ S şi 70°14’ E. Puthoff a intrat în camera de. Scanare’, s-a aşezat la masă şi i le-a citit lui Swann.

Primele impresii despre ţintă l-au derutat pe Swann. Părea că se afla în mijlocul unui ocean. Era un soi de ţintă trucată? Nu era sigur ce să facă.

— Există ceva prin apropiere? a întrebat Puthoff.

Swann a simţit o masă de uscat şi s-a decis s-o ia în acea direcţie.

— Răspunsul meu iniţial, i-a zis el lui Puthoff, este că e vorba de o insulă, poate un munte cu vârful ieşind prin stratul de nori. Terenul pare stâncos. Probabil că acolo cresc plante mici. Plafon noros în partea de vest. Foarte frig. Văd nişte clădiri, dispuse oarecum matematic. Una dintre ele este portocalie. Există ceva ca o antenă radar, un disc rotund… Două rezervoare cilindrice albe, destul de mari. O pistă de decolare, la nord-vest. Bate vântul. În faţa clădirii par să staţioneze două, trei camioane…

Puthoff s-a declarat mulţumit, dar Swann vroia să insiste. (…) A început să schiţeze pe hârtie conturul insulei, dar nu semăna cu un desen făcut în mod conştient. Sistemul lui nervos autonom preluase iniţiativa şi avea nevoie de mai mult spaţiu pentru desenat. Creionul lui Swann a început să se mişte ca şi

cum coala de hârtie nu ar fi existat, iar când a ajuns la marginea foii, Puthoff s-a grăbit să alăture încă una, pentru a desena mai departe. Tot timpul, Swann relata ceea ce simţea în locurile respective. Undeva erau păsări peste tot, o mulţime de găinaţuri, iar mirosul părea să îi umple nările. Într-un alt loc erau stânci, brizanţi şi miros de aburi marini. Existau clădiri, ambarcaţiuni, un port, promontorii şi plaje.

După un timp, Swann a terminat un desen aproximativ al insulei, adăugând trăsături potrivite cu comentariile făcute. Împreună cu Puthoff a lipit colile la un loc cu scotch şi i le-au trimis lui Kennett. Coordonatele respective desemnau un punct dintr-un mic golf de pe coasta de est a insulei izolate Kerguelen, în sudul Oceanului Indian. Kerguelen, aflată în administrarea Franţei, găzduia o unitate franco-sovietică de cercetări meteorologice pentru straturile superioare ale atmosferei, unitate despre care se zvonea că ascundea, cel puţin din partea sovieticilor, un post secret de ascultare sau pentru urmărirea rachetelor. Swann nu numai că-i reprodusese destul de exact conturul, dar plasase şi descrisese corect multe alte trăsături, care nici măcar nu figurau pe puţinele hărţi ale insulei”.

Un alt exemplu – poate mai spectaculos – de utilizare a CRV în scop de spionaj parapsihologic este furnizat de Joseph McMoneagle (unul din cei mai dotai *remote viewer-i* din proiectul GRILL FLAME) în cartea sa „The Stargate Chronicles. Memoirs of a Psychic Spy” (Charlotesville, Virginia, 2003):

„Una din primele ţinte operaţionale incluse în program, prin luna septembrie 1979, a fost propusă de National Security Council (NSC). Un locotenent-comandor din cadrul NSC, care citise unele rapoarte anterioare din domeniul securităţii operaţionale, s-a arătat entuziasmat de ideea folosirii şedinţelor rv pentru culegerea de informaţii secrete de la adversari. A adus, pentru identificare şi detaliere, fotografia unei clădiri mari, de tip industrial. Se observau diferite stive de materiale în exteriorul clădirii, dar aveau un caracter general şi nu ofereau niciun indiciu despre ce ar fi putut *să* se petreacă în interior. Clădirea era uriaşă, se afla undeva în Rusia şi primise numărul de cod 402. (…) NSC era foarte interesat să cunoască exact ce se întâmpla în interior.

În prima şedinţă, ce a avut drept ţintă clădirea cu pricina, am primit un set de coordonate geografice care, în mod evident, desemnau un loc de undeva din nord. Mi-am început şedinţa relatând că era vorba despre un ţinut pustiu şi extrem de rece. Dar şi că acolo se afla o clădire foarte mare, de tip industrial, iar nu foarte departe se zărea marea acoperită de o calotă groasă de gheaţă. Întrucât *mă* aflam la locul potrivit şi în faţa ţintei dorite, Fred (Frederick Atwater, ofiţerul monitor – n.n.) mi-a arătat fotografia clădirii, care mi s-a părut că seamănă cu un vast depozit de marfă, având acoperişul plat. Fred m-a întrebat ce cred eu că se întâmplă înăuntru.

Am stat un pic să *mă* relaxez şi să-mi eliberez mintea. Apoi, cu ochii închişi, mi-am imaginat că *mă* strecor în clădire,

coborând prin acoperiş. (…) Construcţia era de mărimea a două sau trei centre comerciale adunate sub acelaşi acoperiş. De fapt, era atât de uriaşă încât nu puteam vedea decât unul sau doi perei, care se întindeau pe toată lungimea clădirii spre centru şi serveau ca perei de susţinere. Chiar şi aceştia aveau segmente deschise pe toată lungimea lor. (…) În arcadele uriaşe dintre perei se găseau nişte obiecte care semănau cu nişte trabucuri gigantice, de diferite mărimi. Unul părea mai vechi şi am simţit că se afla în reparaţii, dar altul era extrem de mare, dincolo de orice mi-aş fi putut imagina. Peste tot era un adevărat labirint de schelărie şi ţevi din oţel legate între ele. În interior se mai afla şi ceea ce părea să fie o pereche de cilindri uriaşi, care erau sudai unul de altul pe lungime, iar eu am avut senzaţia covârşitoare că era vorba de un submarin, unul cu adevărat foarte mare, cu două corpuri de presiune gemene. (…) Am făcut nişte crochiuri generale, reprezentând porţiuni din lucrurile pe care le percepusem în interior, după care am spus că , la o primă impresie, pare să fie vorba de o navă sau ceva de genul acesta, posibil un submarin, care se afla în construcţie în interiorul clădirii”.

Peste câteva zile, Atwater i-a cerut lui McMoneagle să „viziteze” din nou clădirea. „Ceea ce nu ştiam eu – povesteşte în continuare McMoneagle – era că rezultatul şedinţei mele fusese raportat membrilor NSC şi crease anumite disensiuni. La acel moment, părerea aproape unanimă era că sovieticii construiau un nou tip de navă de atac, probabil un transportor de trupe dotat

cu heliport. În a doua şedinţă RV pe care am făcut-o, m-am apropiat de vasul cel mare şi am fost uimit de lungimea şi înălţimea lui. Plutind pe lângă el, am intuit că avea cam de două ori lungimea unui teren fotbal american, aproape 20 în lăţime şi înălţimea a şase sau şapte etaje (comparativ cu un bloc de apartamente standard). Era evident construit din două tuburi imense, puse alături pe aproape toată lungimea lor. (…) Unităţile principale de propulsie erau complet camuflate şi păreau destul de diferite faţă de normal. M-am mutat deasupra punţii şi am fost surprins să văd că avea lansatoare de rachete înclinate, unul lângă altul. Acest lucru avea o importanţă deosebită, deoarece arăta că avea capacitatea să tragă în timp ce se afla în mişcare, ceea ce îl făcea să fie un tip de submarin extrem de periculos”.

Într-o a treia sesiune RV, lui McMoneagle i s-a cerut să estimeze în cât timp va fi terminat uriaşul submarin. „Am vizitat iarăşi locul – scrie McMoneagle – şi, bazându-mă pe ritmul cu care se desfăşurau lucrările de construcţie şi pe diferenţele pe care le percepeam în stadiul

Submarinului de la o şedinţă la alta, am dedus că va fi gata pentru lansarea la apă cam în patru luni, adică undeva prin luna ianuarie (…). Am semnalat şi că , în curând, numeroase buldozere şi alte echipamente de mare tonaj aveau să fie aduse pentru a dpa un un tunel care să facă legătura cu marea.”

Fotografiile făcute de sateliţii-spioni americani pe la mijlocul lunii ianuarie1980 relevau existenţa unui canal proaspăt săpat,

care se întindea de la clădirea 402 până la mare. La docuri se găsea un nou şi imens submarin (pe fotografii se puteau vedea clar 20 de lansatoare înclinate de rachete), alături de un submarin de atac din clasa *Oscar,* proaspăt ieşit din reparaţii capitale, ce părea mic şi neînsemnat comparativ cu celălalt. Noul submarin (din clasa *Taifun* – după codul folosit de americani) era cel mai mare construit până atunci şi fusese realizat pe şantierul naval din Severodvinsk, la Marea Albă, lângă Arhanghelsk. A fost lansat prima dată la apă pentru teste la începutul anului 1980 şi a intrat în dotarea Marinei Roşii în 1980, cu indicativul TK208. Se ştie acum că submarinul avea corpul de presiune format din cinci segmente interioare, construite în cadrul unei suprastructuri cu două corpuri principale paralele. Transporta 20 de rachete cu multiple focoase nucleare, repartizate pe două rânduri înclinate în faţa bordului principal. El măsura 172 de metri în lungime (cam de 1,75 ori lungimea unui teren de fotbal american), avea o lăţime de circa 23 de metri şi o înălţime de 21 de metri (adică aproape cât şase etaje şi jumătate de clădire standard). Informaţiile obţinute de McMoneagle prin CRV s-au dovedit astfel aproape exacte.

În metoda RV extinsă *(Extended Remote Viewing,* prescurtat ERV), „vizionarul la distanţă” stă relaxat pe un pat (sau alt suport confortabil) şi încearcă să atingă o stare hipnagogică, în condiţii de obscuritate şi de izolare fonică. Atunci când „vizionarul” atinge marginea conştiinţei, o a doua persoană – monitorul – începe sesiunea RV direcţionând „vizionarul” spre accesarea

ţintei dorite. Odată ce acesta din urmă poate descrie elemente ale ţintei, monitorul pune întrebări, cu voce scăzută, despre ţintă. Întrebările se pot referi la detalii, scop, aparenţe, constricţie, activităţi etc. Monitorul consemnează sau înregistrează pe casetofon răspunsurile furnizate de „vizionar”. După sesiune, „vizionarul” face note şi/sau desene adiţionale despre ceea ce a perceput. Pentru a căpăta abilităţi de ERV, o persoană trebuie să parcurgă mai multe stagii de instruire şi antrenament care includ: tehnici de relaxare, *biofeedback,* yoga, autocontrol, concentrare, imagerie ghidată, sincronizare hemisferică, meditaţie, verbalizare, raportare non-analitică.

Ţintele care conţin litere sau numere, ori au efecte ce pot determina „un conflict de interese” pentru *remote viewer,* sunt „vizionate” cu dificultăţi majore. În acest caz se utilizează metoda RV asociativă *(Associative Remote Viewing,* prescurtat ARV). Sunt folosite obiecte materiale ce simbolizează posibile rezultate ale unei situaţii. De exemplu, un măr poate reprezenta o creştere la bursă, iar un pantof o cădere a bursei într-o anumită zi. Într-o sesiune ARV, un asistent alege două sau mai multe obiecte pentru a simboliza posibilele rezultate ale situaţiei aleasă ca ţintă. Alegerea respectivă este ţinută secretă faţă de „vizionarul la distanţă”. Acesta încearcă să „vizualizeze” rezultatul respectivei situaţii, desenând sau modelând unul din obiecte. Atunci când rezultatul devine cunoscut, obiectul care simboliza acest rezultat este comparat cu impresiile „vizionarului”.

Printre „vizionarii la distanţă” care s-au remarcat prin

performanţele lor, pe lângă cei deja menţionaţi, se numără: David Morehouse, Mel Riley, Lyn Buchanan, Ed Dames, Keith Harary, H. Trent, F. Gauvin, Charlene Cavanuagh s.a., unii dintre ei fiind în prezent personalităţi bine cunoscute în lumea parapsihologilor.

În general, din ansamblul rapoartelor din programul STAR GATE rezultă că : • RV reprezintă un fenomen real;

RV nu este atenuată de distanţă sau de orice gen de ecranare;

Abilităţile RV pot fi dobândite/augmentate prin instruiri şi antrenamente speciale;

RV are potenţial aplicativ în culegerea de informaţii;

RV se bazează pe o formulă de protocoale ştiinţifice care are următoarele scopuri: (i) să menţină concentrarea „vizionarului la distanţă”; (îi) să păstreze acurateţea datelor achiziţionate; (îii) să menţină permanent „vizionarul” şi informaţiile receptate pe „urmele ţintei”, astfel încât datele să fie obţinute numai pe di parapsihice.

Deşi, din ceea ce s-a dezvăluit până în prezent, studiile şi aplicaţiile RV au furnizat suficiente rezultate pozitive, Pentagonul a sistat în 1995 fondurile pentru programul STAR GATE, din motive asupra cărora nu insistăm aici (managementul defectuos din ultimii ani ai programului, adversităţi politice şi chiar ideologic-religioase, teama de aşa-numitul „efect al chicotelii”, „grija pentru banul public” etc.), şi a încercat să-l transfere la CIA. Aceasta din urmă a solicitat *American Institutes for*

Research (AIR) pentru efectuarea unui studiu de evaluare a programelor RV. În urma avizului negativ al AIR, CIA a refuzat să preia administrarea programului STAR GATE. Totuşi, în anii din urmă, unii jurnalişti americani considera că au motive (furnizate de propriile surse) să afirme că NSA a preluat în cel mai mare secret programul de spionaj parapsihologic prin „vizionare la distanţă" şi foloseşte RV ca pe o formă specială de SIGINT *(Signal Intelligence)* – a se vedea, de pildă: Gary S. Bekkum – „Inside the National Security Agency: Are Psychic Spies Watching You?", *American Chronicle* din 20 septembrie 2007.

După 1995, unii dintre cei implicaţi în cercetările militare şi de intelligence privind RV au înfiinţat asociaţii sau firme particulare prin care promovează, dezvoltă şi aplică metodele RV în diferite domenii. Astfel de organizaţii sunt: IRVA (International Remote Viewing Association), SAIC (Science Applications International Corporation), CSL (Cognitive Sciences Laboratory) sau pSi-TECH. S-ar putea spune, deci, că spionajul parapsihologic american s-a... privatizat. Ceea ce, firește, nu exclude colaborarea, reciproc avantajoasă, cu diferitele agenţii guvernamentale. Dimpotrivă, mai ales în condiţiile războiului contra terorismului.

În ultimele săptămâni ale anului 1981, în comunitatea informativă şi în structurile de securitate americane se manifesta, la cote aproape paroxistice, îngrijorarea că teroristul internaţional cunoscut sub numele de „Carlos" putea pune la cale

asasinarea preşedintelui Ronald Reagan. În luna martie a aceluiaşi an, Reagan abia scăpase cu viaţă după ce un oarecare John Hinckley trăsese în el pe trotuarul unei străzi din Washington. Apoi, în luna mai, Papa Ioan Paul al II-lea a fost de asemenea împuşcat aproape mortal de un turc (despre care se presupunea că avea legături cu serviciile secrete bulgare), iar în octombrie preşedintele egiptean Anwar El-Sadat fusese ucis într-un atac al extremiştilor islamici. Spre sfârşitul anului, ameninţările liderului libian Muammar Qaddafi la adresa preşedintelui Reagan şi zvonurile despre „grupele de şoc" libiene care ar fi fost trimise prin toate lumea pentru a ucide cetăţeni americani „creaseră o cvasiisterie în agenţiile americane de informaţii" – după cum se exprima maliţios Jim Schnabel în volumul „Remote Viewers: The Secret History of America's Psychic Spies" (New York, 1998). Oricum, însă, era limpede că terorismul şi eventualele tentative de asasinat la nivel înalt deveniseră probleme informative de primă importanţă, inclusiv pentru „spionii parapsihici" americani. De altfel, în anii următori, suspecţii de activităţi teroriste şi „sponsorii" lor au reprezentat frecvent „ţ inte" ale operaţiunilor de „vizionare la distanţă" *(remote viewing:* RV) din cadrul diferitelor faze ale proiectelor americane de spionaj parapsihic, reunite sub denumirea generică „programul STAR GATE" şi finanţate de CIA şi/sau Pentagon (v. articolele precedente).

Pentru „operaţiunea Carlos", atât „vizionarii la distanţă" de la Stanford Research Institute (SRI) cât şi cei de la Fort Meade

au fost solicitai să afle dacă teroristul intrase în Statele Unite şi, în caz afirmativ, unde se afla. Într-o zi, pe când Gary Langford, unul din *remote* viewer-ii angrenai în operaţiune, era în „camera de vizionare" de la SRI şi încerca să intre în „contact parapsihic" cu Carlos, Hal Puthoff (monitorul de şedinţă RV) l-a auzit descriind ceva complet diferit de toate sesiunile RV anterioare: Langford era ferm convins că „asistase" cu anticipaţie la răpirea unui demnitar american. El „văzuse" o furgonetă albastra, cu însemne albe pe părţile laterale, cu care se deplasa în mare viteză un grup de răpitori având aspect mediteranean. În partea din spate a maşinii, închis într-un cuter mare, se găsea captivul – un funcţionar superior american. Langford a desenat chiar şi cufărul, notându-i dimensiunile. Avea puternicul simţământ că evenimentul urma să aibă loc peste câteva zile şi că , într-un fel, era ceva inevitabil. Puthoff l-a informat despre rezultatele şedinţei RV pe reprezentantul contractual al Defense Intelligence Agency (DIA) la SRI, astfel că datele obţinute parapsihic de Langford au ajuns rapid la ofiţerii de contraterorism de la FBI şi DIA. În secret, s-a dat alarma către unele oficii federale, avertizându-se despre o posibilă tentativă de răpire a unui înalt funcţionar SUA, probabil în zona oraşului Washington. Dar (din pricina unei erori de interpretare) această ultimă presupoziţie nu era corectă.

Peste câteva zile, în dimineaţa de 17 decembrie 1981 (data prezisă de Langford), în oraşul italian Verona, un grup de terorişti aparţinând grupării de extremă stânga „Brigăzile Roşii"

au pătruns cu forţa în locuinţa generalului de brigadă James Dozier, comandantul trupelor americane de la baza NATO din Verona a Forţelor Terestre din Europa de Sud. Lăsând-o în apartament pe soia lui Dozier legată şi cu un căluş în gură, răpitorii l-au înghesuit pe general într-un cufăr mare, l-au urcat într-o furgonată Fiat de culoare albastra (având înscrisuri albe pe laterale) şi au plecat în trombă. S-a declanşat o amplă operaţiune de căutare a generalului, la care au colaborat autorităţile italiene şi diferite agenţii informative şi branşe militare americane. Desigur, esenţiale erau informaţiile legate de locul/locurile unde era deţinut Dozier. La strădaniile de a obţine astfel de informaţii au participat şi „vizionarii la distanţă” de la SRI şi Fort Meade. Din nefericire pentru ei însă, „cazul Dozier” ajunsese la un moment dat să fie copleşit de informaţii (ce s-au dovedit inexacte) furnizate de alţi pretinşi metapsihici, liber-profesionişti, contactai de diverse oficialităţi poliţieneşti şi militare.

În ziua de 22 decembrie 1981, cineva a telefonat la biroul din Beirut al agenţiei de ştiri italiene ANSA şi a anunţat că Dozier fusese executat. Dar „vizionarii la distanţă” (printre care Joseph McMoneagle) de la Fort Meade erau convinşi, în urma şedinţelor rv efectuate de ei, că generalul era în viaţă, ţinut sechestrat în „ceva” care semăna foarte mult cu un cort confecţionat din pânză, localizat în interiorul a „altceva”. „Vizionarii” îl percepeau pe captiv ca fiind imobilizat cu un fel de cătuşe şi cu un lanţ lung legat de nişte ţevi. El era legat la ochi şi la gură şi cu căşti audio la urechi, de parcă era obligat să asculte un gen de muzică pe

care nu o agrea. În ajunul Crăciunului, în cursul unei sesiuni RV, Joseph McMoneagle a simţit, conform propriei relatări, „cum totul începe să prindă contur. (…) Am început şedinţa cu o imagine aproape perfectă a unei zone de coastă, pe partea din dreapta a Italiei, spre nord. Am recepţionat apoi o imagine foarte clara a munţilor de la nord şi nord-vest. (…) Mi-am urmat instinctul şi am început să mă îndepărtez de oraşul de pe coastă, spre vest, de-a lungul drumului principal, orientându-mă spre ceea ce simţeam a fi oraşul de unde fusese răpit. Simţeam că , de fapt, urmez aceeaşi rută pe care merseseră iniţial răpitorii; mă apropiam de locul unde era ţinut prizonier, luând-o pe urmele lor. Deodată, m-am trezit plutind exact deasupra unui oraş, destul de mare, aflat nu foarte departe de coastă şi chiar la sud-sud-est de un lan muntos mare. M-am apropiat de pământ şi am început să identific drumuri şi clădiri. (…) Am recepţionat imaginea unui bloc foarte mare şi m-am poziţionat la cel de-al doilea etaj. Am întrerupt şedinţa, convins că puteam să reproduc în cea mai mare măsură imaginile şi străzile pe care le văzusem. (…) Am realizat o hartă de ansamblu, care părea să fie suficient de particularizată pentru a-mi permite să afirm că era vorba de oraşul Padua (vechea denumire a oraşului Padova, aflat nu departe de Veneţia, spre vest). Atunci mi-a fost clar de ce mi se părea cunoscut oraşul de pe coastă, de vreme ce vizitasem Veneţia de nenumărate ori (…). Fred (Frederick Atwater, ofiţerul monitor al şedinţei RV – n.n.) m-a întrebat de ce am folosit vechea denumire, Padua, în loc de Padova. I-am explicat că ar trebui să semnifice faptul că zona

veche a oraşului era mai importantă decât cea nod. După aceea, am schiţat cât mai exact cu putinţă o hartă a străzilor din oraş, desenându-le cât mai corect la scara. Am marcat locul blocului pe hartă şi am afirmat că apartamentul în care era ţinut captiv generalul se găsea la etajul al doilea". (Joseph Me Moneagle – „The Stargate Chronicles. Memoirs of a Psychic Spy", Charlotesville, Virginia, 2003).

Descrierile oferite de *remote* viewer-ii de la Fort Meade păreau destul de detaliate pentru ca, împreună cu alte informaţii obţinute pe di „normale", să conducă la identificarea locului unde era deţinut Dozier. Dar, între timp, factorii de răspundere de la Pentagon ajunseseră să se cam sature de datele metapsihice (care se dovediseră de prea multe ori eronate, în lipsa unor criterii de selecţie adecvate), iar rezultatele eforturilor echipei de parapsihici de la Fort Meade nu au parcurs în timp util lanul de comand.

În cele din urmă, după aproape 42 de zile de captivitate, generalul Dozier a fost eliberat, viu şi nevătămat, în oraşul Padova, dintr-un apartament situat la etajul al doilea al clădirii indicate de McMoneagle. El era ţinut într-un cort de pânză instalat într-una din camerele apartamentului, legat cu lanuri de un pat de campanie (cu margini confecţionate din ţevi), legat la ochi şi la gura, şi forţat să asculte în căşti muzică hard-rock şi heavy-metal.

În cursul lunii aprilie 1986, unitatea de „spioni parapsihici" de la Fort Meade a primit sarcini legate de un plănuit raid aerian

asupra Libiei. Administraţia Reagan considera raidul drept o acţiune de represalii pentru uciderea cu bombă a unui militar american în Berlin şi pentru sponsorizarea de către Libia a terorismului internaţional. În cadrul unei ofensive nocturne, zeci de obiective din Tripoli, Benghazi şi regiunile învecinate urmau să fie bombardate de avioanele Marinei şi Aviaţiei SUA. Ţintele includeau clădiri guvernamentale, uzine suspectate pentru fabricarea de arme chimice, tabere de instrucţie a teroriştilor şi, în primul rând, pe însuşi Muammar Qaddafi. „Vizionarilor la distanţă” li se cerea să ajute la localizarea liderului libian, care nu dormea două nopţi la rând în acelaşi loc, conştient că armata americană dorea să-l prindă în colimator.

Pentru îndeplinirea misiunii, unitatea a efectuat numeroase sesiuni RV, schiţând diverse clădiri şi tabere. Ulterior, după raidul aerian, unele dintre fotografiile şi diagramele ascunzătorilor lui Qaddafi aveau să apară în mass-media, prezentând destule similitudini cu desenele „vizionarilor la distanţă”. Dar, în timp ce lucrau asupra ţintelor, aceştia s-au confruntat cu o problemă serioasă: chiar dacă erau corecte, informaţiile obţinute de ei nu puteau fi transmise pe lanţul de comandă înainte ca Qaddafi să se mute în alt loc. În consecinţă, au încercat să anticipeze cu un anumit număr de ore sau de zile localizările lui Qaddafi, pentru a compensa decalajul temporar. Se pare că poziţia finală a conducătorului libian a fost dedusă printr-o combinaţie de date obţinute de la informatori din Tripoli, din fotografii aeriene, din interceptări de semnale electronice şi

din şedinţele RV. În noaptea raidului, tabăra în stil beduin unde se ascundea Qaddafi a fost lovită de câteva bombe, ce au ratat ţinta principală cu doar câteva sute de metri. După raid, un bombardier american cu rază lungă de acţiune de tip F-111 s-a prăbuşit în largul mării; unitatea de „vizionare la distanţă” încerca să-l localizeze, când Ken Bell (fost membru al unităţii, aflat acum în alt post, fără legătură cu spionajul parapsihic) a sunat la telefon. „Vizionase” de la domiciliul său aparatul prăbuşit şi credea că ştia unde se afla: pe fundul Golfului Sidra. Ulterior avea să reiasă că informaţia lui Bell fusese corectă.

În februarie 1988, un ofiţer superior din Marina Statelor Unite, colonelul William Higgins, a fost răpit din Beirut de gruparea islamică Hezbollah. O echipă de „vizionari la distanţă” de la Fort Meade (condusă de căpitanul, ulterior maiorul Edward Dames) a ajuns la descrierea unei case din sudul Libanului, în care se părea că era deţinut Higgins. Peste câteva zile, „vizionarii” au raportat că Higgins murise. Curând, a fost găsit cadavrul colonelului, ucis prin tortura, şi s-a aflat că el fusese deţinut într-o casă din sudul Libanului, foarte asemănătoare cu cea descrisă de *remote viewer*-i.

Pe timpul cât a activat l a Fort Meade, Edward Dames a elaborat o procedură RV pe care o numea „RV prin căutare deschid”. Înainte de o şedinţă RV, în loc, de pildă, de a scrie pe hârtie descrierea unei ţinte concrete, atribuindu-i „coordonate” numerice arbitrare şi închizând într-un plic descrierea cu numerele arbitrare, Dames se limita să le atribuie coordonatelor

cuvintele „căutare deschid”, pe care le scria şi le introducea în plic. În opinia lui lui Dames, utilizarea „căutării deschise” ca ţintă elibera percepţia parapsihică a „vizionarului la distanţă” spre căutarea oricărui eveniment ce se putea dovedi a fi deosebit de interesant. Putea fi ceva ce tocmai se întâmplase sau se întâmpla oriunde în lume; sau putea fi ceva care urma să aibă loc.

În ziua de 15 mai 1987, Dames îl adusese pe „vizionarul” Paul Smith într-o camera în care se efectuau sesiunile de RV şi îi dăduse coordonatele unei „căutări deschise”. „Smith nu ştia decât că avea două numere arbitrare – relatează Jim Schnabel în cartea menţionată mai sus.. Părea o ţintă ca oricare alta. Smith s-a calmat (…) iar când a fost gata, Dames i-a citit numerele arbitrare. Smith şi-a desenat ideogramele şi a intrat în Stadiul Doi, vocalizând impresii senzoriale de bad; au urmat cele dimensionale, schiţele din Stadiul Trei, apoi tabelul de Stadiu Patru. (…) Desenele şi descrierile lui păreau să se refere la o navă maritimă americană, o rachetă, o explozie, pierderi de viei omeneşti. În unele momente din timpul sesiunii, deşi comportamentul du nu sugera nimic mai mult decât un om care gândeşte cu voce tare în timp ce face o muncă de rutină, Smith intrase aproape în bilocaţie. Avea senzaţia că se afla la bordul navei, lângă locul exploziei, în plin haos al detonaţiei portocalii, al confuziei, mutilărilor, morţii”. După încheierea şedinţei de „RV prin căutare deschisă”, Dames a adunat schiţele şi descrierile, a redactat o scurtă analiză şi le-a clasat, considerând şedinţa un eşec (el spera să afle informaţii despre… extratereştri). Dar peste

două zile, în Golful Persic, fregata *Stark* a US Navy a fost lovită de o rachetă *Exocet* (de fabricaţie franceză) trasă de un avion de luptă irakian. Au murit pe loc 24 de membri ai echipajului navei Stark, iar alţi 13 au decedat mai târziu în urma rănilor suferite. Percepţiile parapsihice ale lui Smith fuseseră favorizate, probabil, de faptul că respectiva sesiune RV avusese loc într-un moment când se manifesta deja o nelinişte pronunţată, în armată şi în public, privind războiul dintre Irak şi Iran şi ameninţarea celui dintâi la adresa navelor americane prezente în Golful Persic.

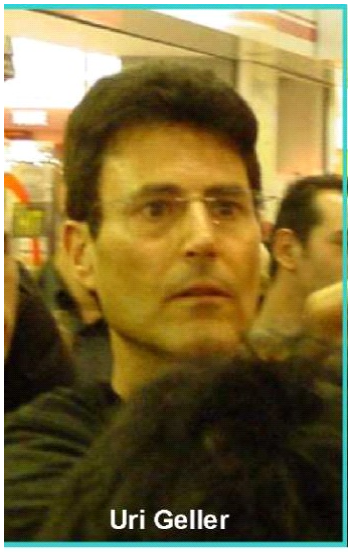
Uri Geller

Printre puţinele femei care au făcut parte din unitatea de parapsihici ai DIA s-a numărat şi Angela Dellafiora, care se specializase în folosirea metodei WRV *(Written Remote Viewing).* În primăvara lui 1989, Serviciul Vamal al SUA i-a solicitat unităţii de la Fort Meade să ajute la găsirea unui fost vameş, Charles Jordan, căutat pentru diverse infracţiuni şi bănuit că se ascundea undeva în Caraibe. Însă Angela Dellafiore l-a localizat pe Jordan

în nordul statului Wyoming, lângă oraşul Lovell, nu departe de o veche necropolă amerindiană. Serviciul Vamal a ignorat aceste informaţii (ce păreau contrazise de alte surse); totuşi, în cele din urmă, Jordan a fost depistat de un pădurar în Parcul Naţional Yellowstone – la câţiva kilometri de localitatea Lovell –, fiind apoi arestat. La interogatoriu a mărturisit că se aflase lângă Lovell în perioada când Dellafiora îl localizase prin RV. Într-un alt caz din acelaşi an, Angelei Dellafiora i s-a cerut să monitorizeze parapsihic prezumatele activităţi libiene legate de fabricarea armelor chimice în oraşul Rabta. În urma şedinţelor de WRV, ea a predicţionat că la Tripoli urma să sosească o navă maritimă botezată *Patua* sau *Potua,* ce transporta arme chimice de la Rabta într-un alt oraş din estul Libiei. Peste patru zile, un vapor cu numele *Batuto* a acostat într-adevăr la Tripoli, a luat o încărcătură necunoscută şi a pornit spre portul Benghazi din estul Libiei.

Tot în anul 1989, la jumătatea lunii iulie, Angela Dellafiora a prezis la un moment dat că un avion american de pasageri avea să fie deturnat de la Roma sau de la Atena. Şi, peste trei săptămâni, serviciile de informaţii americane au aflat din alte surse că terorişti islamici plănuiau tocmai un astfel de atac, pe care în cele din urmă l-au contramandat.

În timpul primului război război din Golf, unităţii de spionaj parapsihologic a Pentagonului i s-au trasat sarcini specifice, cum ar fi: identificarea presupuselor arme de distrugere în mad, localizarea lui Saddam Hussein, urmărirea deplasărilor diviziilor

irakiene, aflarea poziţiilor lansatoarelor de rachete *Scud* din vestul deşertului irakian, depistarea unităţilor irakiene care incendiau instalaţiile petroliere kuweitiene. Nu se cunoaşte încă gradul de reuşită al acestor operaţiuni de „vizionare la distanţă”, dar este de sperat că, pe măsură ce va trece timpul şi desecretizările vor continua, se vor afla mai multe despre succesele/insuccesele lor precum şi dacă au avut vreo anume importanţă în desfăşurarea războiului.

Armata americană a reuşit să-l captureze pe Saddam Hussein în decembrie 2003, după încheierea celui de-al doilea război din Golf. În ziua următoare condamnării la moarte a fostului lider irakian, celebrul parapsihic Un Geller afirma, într-un interviu acordat Agenţiei Reuters, că ascunzătoarea lui Saddam fusese localizată de militarii americani datorită informaţiilor obţinute prin „vizionare la distanţă” (deşi se declarase oficial că programele americane de spionaj parapsihologic ale CIA şi DIA fuseseră stopate încă din anul 1995). Unii jurnalişti au speculat că însuşi Uri Geller fusese „vizionarul” care ajutase la prinderea lui Saddam Hussein. Oficialităţile americane nu au confirmat, dar nici nu au infirmat aceste alegaţii.

Cert este faptul că , pe 3 noiembrie 2003, parapsihologul Stephan A. Schwartz a coordonat, la Atlantic University, un amplu experiment dublu-orb de *remote viewing,* în care subiecţilor li s-a cerut să previzioneze capturarea lui Saddam Hussein. Rezultatele experimentului (la care se face referire în

revista *VENTURE INWARD,* numărul din martie/aprilie 2004) relevă o frapantă similitudine între datele furnizate anticipat prin RV şi ceea ce s-a întâmplat ulterior în realitate. Acest lucru este evident dacă sunt comparate, pe coloane paralele, predicţiile efectuate prin RV cu informaţiile furnizate de mass-media imediat după capturarea lui Saddam:

Previziuni prin RV	Informaţii din mass-media
Saddam va fi găsit în subsolul unei case umile de la periferia unui mic sat de lângă Tikrit. Casa face parte dintr-o mică fermă marginită de o parte de un drum de ţară şi de cealaltă parte de un râu.	„Saddam a fost găsit lângă satul Adwar din zona Tikrit, într-o mică fermă (…). În interiorul acestei colibe, o placă acoperea ascunzătoarea subterană a lui Saddam. (…) Un râu curge în apropiere, iar un drum prăfuit trece prin faţa fermei”. CNN, 16 decembrie 2003
Saddam va arata ca un om fără adăpost, îmbrăcat în veşminte negre, cu părul vâlvoi, dezordonat şi cu o barbă lungă încărunţită. Va avea cu el o anumită sumă de bani.	Imaginile foto şi video transmise prin mass-media au confirmat descrierea. În ascunzătoarea sa, Saddam păstra circa 750.000 de dolari.

Saddam va fi, în momentul descoperirii lui, împreună cu 2 sau trei susţinători.	„Militarii au arestat alti doi afiliaţi irakieni încă neidentificati”. *NEW YORK TIMES,* 16 decembrie 2003
Saddam va încerca să para sfidător, dar nu va opune rezistenţă; de fapt, va fi obosit şi descurajat.	„Era un om obosit şi resemnat cu soarta lui”. Conferinţa de presă a generalului Ricardo Sanchez, comandantul forţelor americane, Baghdad, 16 decembrie 2003
Saddam va avea asupra lui un pistol, dar nu îl va folosi.	„Saddam era înarmat cu un pistol, dar nu a opus rezistenţă în cursul capturării sale”. *VIRGINIA PILOT,* 16 decembrie 2003.

Este de subliniat şi faptul că desenele şi schiţele efectuate de „vizionarii la distanţă” în cursul experimentului sunt izbitor de asemănătoare cu imaginile şi diagramele oferite de oficialităţile americane după capturarea lui Saddam Hussein. La patru zile după experimentul de la Atlantic University, Pentagonul a anunţat formarea unei „forţe de comando secretă pentru a-l vâna

pe Saddam Hussein”. Pe 16 decembrie 2003, comando-ul îşi îndeplinea misiunea. S-au folosit în cursul ei, printre metodele informative obişnuite, şi procedee de spionaj parapsihologic? Deocamdată, cel puţin, nu se poate răspunde cu certitudine.

Spionajul parapsihologic este un subiect ce prezintă o problematică diversă şi, deseori, spinoasă; şi aceasta cu atât mai mult cu cât însăşi parapsihologia, ca ştiinţă impregnată de numeroase controverse şi contestări, nu oferă decât prea puţine răspunsuri unanim acceptate la chestiuni de ordin teoretic şi, mai ales, practic. În cele ce urmează ne vom referi, foarte pe scurt, numai la câteva aspecte.

Unul dintre ele este legat de factorii/stările care favorizează manifestarea fenomenelor parapsihologice (sau fenomene psi, cum mai sunt acestea denumite). Într-un studiu (având titlul „Psi Condictive States”) publicat în *JOURNAL OF COMMUNICATIONS,* psihologul William Braud argumenta că există realmente ceea ce el denumeşte „sindromul favorabil producerii fenomenelor psi” şi care „are şapte caracteristici majore, unele dintre ele fiind fiziologice, altele psihologice iar altele fenomenologice”. Deşi aceste caracteristici au un grad de generalitate şi nu descriu trăsăturile specifice unui „vizionar la distanţă”, ele semnalează anumite elemente de care trebuie să se ţină seamă şi sunt utile în stabilirea procedeelor prin care, eventual, se doreşte achiziţia parapsihică de informaţii. Respectivele caracteristici sunt:

- Subiecţii care experienţiază manifestări psi trebuie să fie

relaxai din punct de vedere psihic.

- Există o reducere a nivelului de stimulare sau de activitate fizică.
- Există o reducere a gradului de receptare şi prelucrare a stimulilor senzoriali.
- Subiecţii trebuie să aibă un grad înalt de conştientizare a proceselor interne, a sentimentelor şi a imaginilor mentale (inclusiv vise şi reverii).
- Manifestarea fenomenului psi trebuie să descrească o dată cu intrarea în starea „mod activ/ funcţionare hemisferică cerebrală stânga” şi să crească o dată cu intrarea în starea „mod receptiv/funcţionare hemisferică cerebrală dreapta”.
- Subiecţii trebuie să aibă o optică diferită de cea comună asupra naturii universului.
- Actul propriu-zis al manifestării parapsihice trebuie să fie important, să aibă o semnificaţie majora, cel puţin momentan.

Depistarea acelor trăsături psihologice, fiziologice, neurologice etc. Specifice persoanelor cu pronunţate abilităţi parapsihice îi preocupă dintotdeauna pe parapsihologi şi a reprezentat una din sarcinile asumate în cadrul programelor americane (şi nu numai) de spionaj parapsihologic. „Din păcate – remarca Jim Schnabel –, în pofida tuturor cercetărilor neurofiziologice şi a testărilor psihologice, nu s-a conturat cu limpezime un profil al calităţilor care fac un bun parapsihic. Dar apăreau, pe ici, pe acolo, sugestii ce conduceau la ideea că

majoritatea parapsihicilor talentaţi erau şi relativ intuitivi, fără prejudecăţi, sensibili emoţional şi foarte inteligenţi. Fiind mai predispuşi spre stările modificate ale conştiinţei şi experienţele vizuale ce le însoţesc, mulţi prezentau, de asemenea, unele din caracteristicile persoanelor cu dezordini disociative. Mai mult, se părea că parapsihicii cei mai buni aveau mai multe şanse să manifeste asincronicităţi electroencefalografice sau configuraţii asimetrice de activitate electrică între cele două hemisfere ale creierului". Şi totuşi, cea mai frapantă trăsătură constatată de cercetătorii de la SRI era că „bunii parapsihici" reuşeau să para atât de obişnuiţi, în pofida caracterului lor aparte. Câţiva dintre ei avuseseră, este adevărat, experienţe disociative relativ intense, aveau IQ-uri înalte şi era clar că nu se integrau în lume precum oamenii obişnuiţi. Dar cei mai mulţi erau oameni „funcţionali", sănătoşi din punct de vedere emoţional – în unele cazuri, mai „funcţionali" şi mai sănătoşi decât un om de categorie medie. În definitiv, a stabili criterii certe şi imuabile pentru descoperirea „bunilor parapsihici" ar fi similara cu alcătuirea unui set de reguli pentru depistarea geniilor din diverse domenii. Or, acest lucru este practic imposibil: un om de geniu este remarcat doar atunci când se manifestă ca atare (şi, aşa cum s-a constatat de multe ori, nu neapărat în chiar momentul acelei manifestări).

Dintr-un alt punct de vedere, „un bun parapsihic" nu este doar prin respectiva calitate şi o persoană aptă să activeze în structuri informative şi/sau militare. Potrivit concluziilor lui Frederick Atwater – mulţi ani ofiţer însărcinat cu implementarea

şi coordonarea proiectelor de spionaj parapasihologic ale DIA –, pentru ca un parapsihic autentic să fie eficient în cadrul unei structuri informative militare, care impune anumite rigori şi modalităţi de lucru specifice, el trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

- Persoana respectivă să încerce să reuşească indiferent de sarcinile primite;
- Persoana trebuie să fie agreată de colegi, dar considerată a fi deosebită faţă de oamenii obişnuiţi;
- În general, să acţioneze nestânjenită de limitele rutinei;
- Să fie deschisă la orice propuneri de soluţii, dacă acestea funcţionează;
- Să fie capabilă să gândească în mod critic şi fără teama de a-şi expune opiniile;
- Să aibă un mare potenţial creativ şi de imaginaţie originală.

Din câte pot fi cunoscute până în prezent referitor la aplicaţiile parapsihologiei în activităţile informative rezultă că metodele de culegere a informaţiilor prin mijloace parapsihice pot da rezultate efective în condiţiile în care: 1) „spionii psi” posedă realmente (şi pe o perioadă de timp suficient de îndelungată) capacităţi de „vizionare la distanţă”;

2) datele furnizate prin RV sunt adecvat culese, analizate, prelucrate şi interpretate;

3) aceste date sunt (în mod necesar, dacă nu chiar obligatoriu) coroborate cu informaţii obţinute de la alte surse;

4) informaţiile finale sunt procesate şi folosite în timp util

de-a lungul lanului de decizie şi comand, pentru a conduce la acţiuni eficace.